

AANVULLEND EXAMENREGLEMENT VOOR VESTIGING DENISE VMBO-TL/MAVO (14m) + HAVO 4/5 (13h/14h)

COHORT:	4 havo 13h:	2022 - 2024
	5 havo 14h:	2021 - 2023
	vmbo-t 14m:	2022 - 2023
EXAMENJAAR VMBO-TL 14m:	2022-2023 (Algemeen en profieldeel)	
EXAMENJAAR HAVO 4 (13h):	2022-2023 (Algemeen deel excl. Nederlands) 2023-2024 (Profieldeel en Nederlands)	
EXAMENJAAR HAVO 5 (14h):	2021-2022 (Algemeen deel excl. Nederlands) 2022-2023 (Profieldeel en Nederlands)	

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
1. De examensecretaris	4
2. Het examenreglement	4
3. Organisatie	4
4. Tijden en procedure	5
5. Materialen	6
6. Onregelmatigheid	6
7. Afwezigheid	6
8. Beoordeling van de examens	7
9. Herkansen	7
10. Inhalen	7
11. Profielwerkstuk havo	8
12. Profielwerkstuk mavo	8
13. Opnieuw examen (doubleren)	9
14. Lijst van toegestane hulpmiddelen	10
15. Rooster schoolexamens	10
16. PTA per vak	10
17. Rooster centraal examens havo 4 (13h)	11
18. Rooster centraal examens havo 5 (14h)	11
19. Rooster centraal examens vmbo-t (14m)	12

VOORWOORD

Beste examenkandidaten, geachte ouders/verzorgers,
Dit boekje gaat over het programma van toetsing en afsluiting - afgekort het PTA - van het VMBO-TL (MAVO) en HAVO examenprogramma. Het PTA is bedoeld voor kandidaten en ouders/verzorgers van groep 14m (2022-2023), 13h (2022-2024) en 14h (2021-2023).

In dit boekje lees je alles dat te maken heeft met het eindexamen MAVO/HAVO op DENISE. Bij het examen hoort een reglement: Het Examenreglement van Esprit Scholen. Je kunt dit vinden [op de website van DENISE](#) (onderdeel documenten). In dit document staat informatie die aanvullend is op het examenreglement en gaat vooral over wanneer gebeurt wat. Je vindt er de roosters van de school en centrale examens, hoe deze examens op DENISE geregeld zijn en informatie per vak over alle toetsen. Ook zie je hoe jouw examencijfer per vak tot stand komt, hoe de toetsen afgenomen worden en hoe lang ze duren. Sommige toetsen zijn niet herkansbaar, de meeste wel. Die informatie vind je in het programma van toetsing (PTA) per vak.

Je ontvangt dit boekje in jouw e-mail. Lees het boekje met je ouders/verzorgers zorgvuldig door. Bij dit boekje hoort een link naar de DENISE-website waar je alle PTA's per vak vindt.

Jouw leraren zijn tevens de examinatoren: zij nemen de examens af en kijken ze na. Voor de organisatie van het examen hebben wij een examencommissie die bestaat uit:

- De examensecretaris, de heer Huntjens (voorzitter)
- Docent, de heer van Wetering (vice-voorzitter)
- Docent, de heer van Gemert (lid)
- De curriculum coördinator MAVO, de heer Mesman (lid)
- De curriculum coördinator HAVO, mevrouw Vervenne (lid)
- De curriculum coördinator IB-DP, mevrouw Poon (lid)
- Docent, mevrouw Sibinga (lid), door tijdelijke afwezigheid vervangen door mevrouw Vink

Bij klachten over de examens, de afname en het verzoek tot herkansing en uitstel van deadlines kun je je wenden tot de examencommissie door het volgende formulier in te vullen <http://bit.ly/melding-examen-DENISE> De examencommissie zal de klacht, het verzoek of de aanvraag in behandeling nemen en een advies uitbrengen aan het bevoegd gezag, rector dhr. Sluijsmans waarna het bevoegd gezag een besluit neemt. Voor overige vragen met betrekking tot examinering kun je terecht bij de examensecretaris, de heer Huntjens in kantoor D03/lokaal D09

Het DENISE team wenst jou een heel succesvol schooljaar.
Aldus opgemaakt en gepresenteerd op 1 oktober 2022

1. De examensecretaris

De examensecretaris draagt zorg voor de voorschriften en procedures voor het correct uitvoeren van de examens voor het diploma programma (DP). De examensecretaris waarborgt daarmee de integriteit van het examenproces. Hij ondersteunt de examenkandidaat bij de planning van hun examens en houdt ook toezicht op de administratie van registraties, interne beoordelingen en externe beoordelingen.

2. Het examenreglement

Bij het examen hoort een reglement: Het Examenreglement van Esprit Scholen. Je kunt dit vinden op de website van DENISE (zie ook [deze link](#)). Lees het reglement goed door.

Voor alle duidelijkheid hebben we hieronder alle belangrijke afspraken uit het examenreglement op een rij gezet, specifiek voor de situatie op DENISE. De afspraken hebben o.a. betrekking op de organisatie, de tijden, materialen en mogelijkheden tot herkansing. Het niet naleven van de afspraken kan er voor zorgen dat er geen cijfer wordt behaald voor jouw examen en hierdoor mogelijk niet het examenprogramma kan afronden.

Examenreglement Esprit

Als bedoeld in artikel 31 van het Eindexamenbesluit VO

voor de scholen van de
Onderwijsstichting Esprit

Oorspronkelijk vastgesteld op 26-3-2001 door het
bestuur van de Onderwijsstichting Esprit
Hermeubd vastgesteld na overleg met de GMR d.d. 18-09-2018
update na overleg met secretarissen eindexamen d.d. 11-9-2018
Instemming update door GMR d.d. 18-09-2018

3. Organisatie

- A. Alle examens zijn in de lokalen op de D-verdieping en/of in de gymlokaal. De kandidaat dient op het dagrooster te kijken in welk lokaal het examen wordt gegeven. Je dient een half uur voor aanvang in de D-foyer te zijn. De surveillant geeft aan wanneer je de examenruimte kan betreden.
- B. Als de kandidaat de examenruimte is binnengekomen dan mag hij niet communiceren met een andere kandidaat.
- C. Eten en drinken is toegestaan mits dit drinken betreft dat in een hersluitbare fles wordt vervoerd en eten dat niet niet verpakt is in een ritselende verpakking. Medekandidaten mogen hiermee op geen enkele wijze gestoord worden.
- D. De surveillant bepaalt waar elke kandidaat tijdens een examen zit.
- E. Kandidaten mogen tijdens de zitting niet hardop spreken of op enige wijze contact zoeken met andere kandidaten. De kandidaat die iets wilt vragen steekt een hand op en wacht tot de surveillant bij hem/haar is.
- F. Tijdens het schoolexamen, al dan niet na voltooiing van de werkzaamheden, mag de kandidaat niet zonder toestemming van de surveillant de ruimte van het schoolexamen

Piet Mondriaanstraat 140
1061 TN Amsterdam

tel +31 20 4802700

mail info@denise.espritscholen.nl

web www.denise.espritscholen.nl

- verlaten. Wanneer toestemming wordt gegeven om de examenruimte te verlaten, moet de kandidaat dit op een rustige en ordelijke manier doen en direct naar de D-foyer gaan.
- G. Tijdens toiletbezoek mag de kandidaat niets meenemen uit de examenruimte noch iets mee terug nemen. De kandidaat wordt bij het toiletbezoek altijd begeleidt door een surveillant.
 - H. Eenmaal bij de surveillant ingeleverd werk mag niet worden gewijzigd of aangevuld.
 - I. Alle opgaven, verstrekte papieren, woordenboeken en binas blijven in de examenruimte ruimte tot na de zitting.
 - J. De kandidaat dient te allen tijde tijdens een zitting de instructies op te volgen van de surveillant die belast is met toezicht op de zitting. De examiner heeft het recht om elke kandidaat wiens gedrag de goede uitvoering van de examens verstoort uit de examenruimte te verwijderen.
 - K. Het examenmateriaal (examenpapier, antwoordpapier, kladpapier) mag niet uit de examenzaal worden gehaald. De kandidaat dient het werk in zijn map te stoppen.

4. Tijden en procedure

- A. De kandidaat dient uiterlijk dertig minuten voor aanvang van de uitgeschreven onderdelen c.q. zittingen van het schoolexamen aanwezig te zijn in de D-foyer.
- B. Een kandidaat die te laat komt bij een onderdeel c.q. zitting van het schoolexamen wordt tot een half uur na aanvang van de zitting toegelaten, tenzij op onderdelen in het PTA een andere regeling gegeven is/tenzij het een luistertoets betreft, de kandidaat dient het gemaakte werk echter wel in te leveren op het daartoe vastgestelde tijdstip. Op de kandidaat die niet meer wordt toegelaten omdat hij/zij zich langer dan een half uur na aanvang van de zitting meldt en/of niet wordt toegelaten is artikel 8 lid 8 van het examenreglement van overeenkomstige toepassing (bepaling herkansing of inhaalmoment).
- C. Als de uitgeschreven tijd van het onderdeel van het schoolexamen verstreken is mogen de kandidaten niet verder werken en verlaten de ruimte niet eerder dan nadat de surveillant toestemming hiertoe verleent.
- D. De kandidaat mag de examenruimte niet verlaten tijdens het eerste uur en tijdens de laatste 15 minuten van een examen. Als een kandidaat klaar is met het examen vóór de geplande eindtijd en de examenruimte verlaat, mag de kandidaat niet terugkeren.
- E. Als de tijd verstreken is, mag de kandidaat niet verder werken. Indien toch wordt doorgewerkt, kan het gehele werk ongeldig verklaard worden.
- F. Als de tijd verstreken is, blijft iedereen die nog aanwezig is zitten, totdat de surveillant het werk heeft opgehaald. Eenmaal ingeleverd werk mag niet meer worden gewijzigd of aangevuld.
- G. De kandidaat dient de examenruimte op een rustige en ordelijke manier te verlaten.

5. Materialen

- A. De kandidaat heeft een persoonlijke map waarin het examenwerk zit.
- B. Tenzij anders is bepaald dient schriftelijk werk te worden gemaakt op papier van school. De kandidaat voorziet elk papier zelf van naam, klas en examenummer.
- C. Het gebruik van (digitale) hulpmiddelen en schrijfmateriaal is slechts toegestaan voor zover ze zijn opgenomen in de lijst met toegestane hulpmiddelen <https://www.examenblad.nl/publicatie/20210621/regeling-toegestane-hulpmiddelen/2023> (zie ook verderop in dit document). Kandidaten mogen tijdens de zitting geen materialen lenen van en aan andere kandidaten.
- D. De kandidaat mag geen papier, andere (digitale) hulpmiddelen of informatiedragers, tabellen en boeken dan voorgeschreven, communicatiemiddelen, jassen en tassen meenemen in de ruimte van het uitgeschreven onderdeel c.q. zitting van het schoolexamen. De spullen die niet zijn toegestaan legt de kandidaat op de daarvoor aangewezen plek. De kandidaat is zelf verantwoordelijk voor de meegenomen spullen. Neem dan ook zo min mogelijk geld of andere kostbaarheden mee naar een examen.
- E. De surveillant is bevoegd controles uit te oefenen aangaande de aanwezige materialen en hulpmiddelen tijdens de zitting. De kandidaten volgen voorafgaande aan en tijdens de zitting de aanwijzingen van de surveillant op bij het betreffende onderdeel van het schoolexamen om een regelmatige gang van zaken te waarborgen.

6. Onregelmatigheid

- A. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan het bevoegd gezag van de school maatregelen nemen genoemd in artikel 18 van het examenreglement.

7. Afwezigheid

- A. Een schoolexamen kan niet gemist worden. Dokters- of andere afspraken moeten verzet worden. Als de kandidaat door overmacht niet kan deelnemen, meldt hij dit de ochtend van de toets vóór half negen aan de administratie. Na de SE week kan een kandidaat een schoolexamen ofwel herkansen ofwel een gemist schoolexamen inhalen tijdens het centrale inhaal-herkansingsmoment. Zie verder punt 28: inhalen.

8. Beoordeling van de examens

- A. Nadat een examen gemaakt is kijkt de vakdocent deze na. Hij geeft een cijfer van 1-10 met maximaal één decimaal. In het PTA staat per toets wat de weging is voor het schoolexamen. Het eindcijfer van het Schoolexamen is 50% van je eindcijfer. De andere 50% komt uit het centrale examen.

9. Herkansen

- A. De kandidaat heeft in 14m (cohort 2022-2023) en 14h (cohort 2021-2023) recht op 1 herkansing per periode (in totaal recht op 4 herkansingen). De kandidaat heeft in 13h (cohort 2022-2024) recht op 1 herkansing na SE-week 1+2 (deze herkansing heeft betrekking op de stof van het te herkansen vak uit periode 1 of 2) en nog 1 herkansing na SE-week 3+4 (deze herkansing heeft betrekking op de stof van het te herkansen vak uit periode 3 of 4). In totaal heeft 13h dus recht op 2 herkansingen per schooljaar. In het PTA staat welke examens herkansbaar zijn. Indien wordt vastgesteld dat een kandidaat zonder een geldige reden afwezig was bij enig, vooraf opgegeven, onderdeel van het PTA dan wel zich onttrekt aan enig onderdeel van het schoolexamen, dan wel niet voldoet aan de verplichtingen in het PTA gestelde inleverdata ten aanzien van werkstukken en opdrachten binnen het schoolexamen vervalt voor dit onderdeel een recht op herkansing.

10. Inhalen

- A. In uitzonderlijke gevallen kan een kandidaat een extra examen inhalen. Uitzonderlijke gevallen zijn: zijn overlijden van een naaste, ziekenhuisopname, coronabesmetting en een noodzakelijk medisch onderzoek (en alle gevallen van deze strekking; de examencommissie beslist daarin). Niet uitzonderlijk is de tandarts, een theorieexamen rijbewijs, praktijkexamen rijbewijs, een verkoudheid (en alle gevallen van deze strekking; de examencommissie beslist daarin). Als de kandidaat afwezig is door een niet uitzonderlijke situatie gaat dit ten koste van een herkansing. Bij het niet aanwezig zijn bij de afname van een examen, dient de kandidaat een verzoek in te dienen bij de examencommissie via het daarvoor bestemde google formulier: <http://bit.ly/melding-examen-DENISE>. De examencommissie beoordeelt een ingediend verzoek tot inhalen en adviseert het bevoegd gezag hierover. Het bevoegd gezag bepaalt of er sprake is van het recht op een extra inhaalmoment of herkansing. De kandidaat kan bezwaar maken tegen het besluit van het bevoegd gezag volgens de bezwarenregeling van artikel 17 van het [examenreglement](#) van Esprit.

11. Profielwerkstuk havo

- A. Het schoolexamen omvat het opleveren van een profielwerkstuk en een presentatie. In [de leerlinghandleiding](#) wordt de aanpak en beoordeling kenbaar gemaakt. De handleiding wordt in het eindexamenjaar met de kandidaten gedeeld en dient gelezen te worden.
- B. Kandidaten maken een profielwerkstuk dat betrekking heeft op ten minste een van de gekozen examenvakken.
- C. De uitvoering van het profielwerkstuk gebeurt in tweetallen. Alleen de rector of teamleider van het Diploma Programma kan uitzonderingen op deze regel toestaan. Prestaties worden, ook bij werk in tweetallen, individueel beoordeeld.
- D. De keuze voor het vak waarvoor de kandidaten hun profielwerkstuk maken is in principe vrij, maar wordt beperkt door de beschikbaarheid van begeleiders. Indien nodig wijst de coördinator van de afdeling in overleg met de betrokken docenten de gedane aanvragen toe.
- E. Er worden vier soorten profielwerkstukken onderscheiden:
 - i. natuurwetenschappelijk onderzoek
 - ii. sociaal-wetenschappelijk onderzoek
 - iii. literatuur onderzoek
 - iv. technisch ontwerp en/of creatief ontwerp
- F. Er worden verschillende productvormen onderscheiden:
 - i. technisch ontwerp
 - ii. georganiseerd debat / gastlezing / workshop
 - iii. festival / foodcourt / markt / goede doelen evenement / sportevenement
 - iv. maquette / beeld
 - v. film / video / fotovoorstelling
 - vi. toneelstuk / musical / (mode)show / muziekoptreden
 - vii. Ontwikkelen van een spel
 - viii. website
 - ix. een schriftelijk verslag
- G. De presentatie van het eindproduct vindt plaats tijdens de afsluitende PWS presentatie-dag.

12. Profielwerkstuk mavo

- A. Het schoolexamen omvat ook het opleveren van een profielwerkstuk. Hierbij hoort ook een presentatie. In de handleiding wordt de aanpak en beoordeling kenbaar gemaakt. De handleiding wordt in het eindexamenjaar met de kandidaten gedeeld.
- B. Elke kandidaat maakt een profielwerkstuk.
- C. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met de onvoldoende, voldoende of goed.
- D. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op

- geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
- E. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.
 - F. De presentatie van het eindproduct vindt plaats tijdens de afsluitende PWS presentatie-dag.

13. Opnieuw examen (doubleren)

- A. Leerlingen die doubleren in het eindexamenjaar (14m/TL4, 13h/havo4 of 14h/havo5), mogen vrijstelling aanvragen bij de examencommissie voor schoolexamens die het karakter van een praktische opdracht hebben en waarvan de inhoud niet is gewijzigd. Dit geldt voor PWS, Maatschappijleer en CKV mits elk met een voldoende beoordeling/cijfer is afgesloten. De examencommissie komt tot een advies en het bevoegd gezag neemt een beslissing.
- B. In het geval dat vrijstelling verleend wordt, blijft het cijfer van het betreffende onderdeel in het examendossier staan.
- C. Voor de schoolexamenonderdelen waarvoor geen vrijstelling is verleend, vervallen alle behaalde resultaten van het gedoubleerde schooljaar.
- D. Indien een leerling kiest onderdelen opnieuw af te leggen, ook m.b.t. CKV, Maatschappijleer en het Profielwerkstuk (PWS), doet hij afstand van eerder behaalde resultaten.
- E. De leerling kan binnen twaalf weken na aanvang van het schooljaar een verzoek indienen om reeds bepaalde behaalde schoolexamenresultaten over te nemen.
- F. Wanneer een leerling of een kandidaat doubleert in welk leerjaar dan ook komt hij/zij in een nieuw cohort terecht. Indien schoolexamentoetsen voor een bepaald vak in het PTA van het jaar waarin een leerling doubleert (nieuw cohort) een andere status of weging hebben dan in het PTA van het oorspronkelijke cohort, wordt in samenspraak met de nieuwe examinerator van dat vak en de examencommissie een voorstel aan het bevoegd gezag voorgelegd op welke wijze het schoolexamencijfer voor dat vak tot stand komt. Als uitgangspunt daarbij geldt, dat de gewichten zoals vermeld in het PTA van het eerste eindexamenjaar, waarin de leerling eindexamen deed, zoveel mogelijk worden gehandhaafd.
- G. De kandidaat, die in het eerste eindexamenjaar een onvoldoende combinatiecijfer heeft behaald, krijgt in het tweede eindexamenjaar de mogelijkheid alsnog een voldoende voor de onvoldoende gescoorde vakken van het combinatiecijfer te behalen. In overleg met de decaan en de vakdocent wordt bepaald welke lessen de kandidaat daartoe volgt en welke PTA-onderdelen hij daartoe dient te maken.

14. Lijst van toegestane hulpmiddelen

- A. Bij schriftelijke schoolexamen toetsen mag een kandidaat gebruik maken van de volgende hulpmiddelen.
- Woordenboeken (vreemde taal - Nederlands, Nederlands - vreemde taal, Nederlands - Nederlands)
 - schrijfmateriaal
 - tekenpotlood
 - blauw en rood kleurpotlood
 - liniaal met millimeterverdeling
 - passer
 - geometrische driehoek
 - vlakgum
 - rekenmachine (bij wiskunde is alleen een grafische rekenmachine toegestaan en geen gewone rekenmachine).
- B. Bij bepaalde vakken en/of SE-onderdelen wordt afgeweken van bovenstaande lijst of zijn
- C. extra hulpmiddelen toegestaan. Als dat het geval is, wordt dat bij het vak-PTA aangegeven.
- D. Voor een overzicht van toegestane hulpmiddelen bij het Centraal Examen verwijzen we naar de [website Examenblad](#).

15. Rooster schoolexamens

- De schoolexamens worden afgenomen in vier schoolexamenweken:
 - SE 1: dinsdag 25-10-2022 (mavo)/wo 26-10-2022 (havo) t/m vrijdag 28-10-2022
 - SE 2: maandag 12-12-2022 t/m donderdag 15-12-2022
 - SE 3: maandag 20-02-2023 t/m donderdag 23-02-2023
 - SE 4: dinsdag 11-04-2023 t/m vrijdag 14-04-2023
- De kandidaat krijgt minimaal een week van tevoren een planning van de vakken.
- Herkansingsmomenten 14m en 14h maximaal 2 weken na afname per periode (p).
- Herkansingsmomenten 13h maximaal 2 weken na p2 en maximaal 2 weken na p4

16. PTA per vak

De PTA's voor de vakken waarin je examen doet vind je op: <https://denise.espritscholen.nl/home/pta/>

17. Rooster centraal examens havo 4 (13h)

maandag 15 mei 2023	09:00 - 12:00	■ geschiedenis havo
dinsdag 16 mei 2023	13:30 - 16:00	■ Engels havo
dinsdag 23 mei 2023	13:30 - 16:30	■ wiskunde A havo
dinsdag 23 mei 2023	13:30 - 16:30	■ wiskunde B havo
dinsdag 30 mei 2023	13:30- 16:00	■ Spaans havo
dinsdag 30 mei 2023	13:30- 16:00	■ Turks havo
dinsdag 30 mei 2023	13:30- 16:00	■ Arabisch havo

18. Rooster centraal examens havo 5 (14h)

donderdag 11 mei 2023	13:30 - 16:30	■ scheikunde havo
vrijdag 12 mei 2023	13:30 - 16:30	■ Nederlands havo
maandag 15 mei 2023	13:30 - 16:30	■ biologie havo
dinsdag 16 mei 2023	09:00 - 11:30	■ tekenen havo
woensdag 24 mei 2023	13:30 - 16:30	■ economie havo
donderdag 25 mei 2023	13:30 - 16:30	■ natuurkunde havo
vrijdag 26 mei 2023	13:30 - 16:30	■ aardrijkskunde havo

19. Rooster centraal examens vmbo-t (14m)

donderdag 11 mei 2023	13:30 - 15:30	■ Engels vmbo GL en TL
vrijdag 12 mei 2023	13:30 - 15:30	■ natuur- en scheikunde I vmbo GL en TL
maandag 15 mei 2023	13:30 - 15:30	■ wiskunde vmbo GL en TL
dinsdag 16 mei 2023	09:00 - 11:00	■ geschiedenis en staatsinrichting vmbo GL en TL
woensdag 17 mei 2023	13:30 - 15:30	■ economie vmbo GL en TL
dinsdag 23 mei 2023	09:00 - 11:00	■ maatschappijkunde vmbo GL en TL
dinsdag 23 mei 2023	13:30 - 15:30	■ Nederlands vmbo GL en TL
woensdag 24 mei 2023	13:30 - 15:30	■ biologie vmbo GL en TL
dinsdag 30 mei 2023	13:30- 16:00	■ Spaans havo
dinsdag 30 mei 2023	13:30- 16:00	■ Turks havo
dinsdag 30 mei 2023	13:30- 16:00	■ Arabisch havo